

سوئال: بىز سۈننىي ۋە شئهله‌رنىڭ پەرقىنگە دائىر مەلۇماتقا جىددىي ئېھتىياجلىق بولۇپ قالدۇق. بىزگە شئهله‌رنىڭ ئېتىقادىنى چۈشەندۈرۈپ قويۇشىڭىزنى ئۈمىد قىلىمۇز؟.

تەپسىلى جاۋاب

جاۋاب:

مەدھىيە ئاللاھقا خاستۇر.

شئهله‌ر بىر قانچا پەرقىنگە بولۇنگەن بولۇپ، ئۇلارنىڭ بەزىلرى كافر بولۇپ، ئەلگە ئېتىقاد قىلىدۇ. هەتا ئۇنى خۇدالىق دەرجىسىگە كۆتۈرىدى، ئۇنىڭ نامى بىلەن قەسەم قىلىدۇ. فاتىمەگە، ھۇسەينىڭ ۋە باشقىلارغا ئېتىقاد قىلىدۇ. ئۇلارنىڭ بەزىلرى جىبرىئىل (ئۇنىڭغا سالاملار بولسۇن) ۋەھىينى ئۆزگەرتىۋەتكەن بولۇپ، پەيغەمبەرلىك مۇھەممەد (سەللەللەلاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمگە ئەمەس، بەلكى ئەلگە چۈشۈرۈلمەكچى ئىدى دىگەن سەپسەتلەرنى راۋا جلاندۇرۇشقا تىرىشىدۇ. ئۇلارنىڭ ئارسىدىكى ئىمامىيە تەرىقىسىدىكىلەر(راپىزى) ئىسنا ئەشەربىيە(ئۇن ئىككى ئىمام تەرىقىسى) قاتارلىقلارمۇ ئەلى رەزىيەللەلاھۇ ئەنھۇغا گە ئېتىقاد قىلىدۇ ۋە ئۆز ئىماملىرىنى پەرشىتلەر ۋە پەيغەمبەرلەردىن ئۇستۇن ئورۇنغا قويىدۇ.

ئۇلار تۈرلۈك كۆز قاراشلاردا بولۇپ، ئۇلاردىن بەزىلرى كافر، بەزىلرى كافر ئەمەس. ئۇلارنىڭ ئارسىدىكى ئوتتۇراھالراقلىرى ئەلى رەزىيەللەلاھۇ ئەنھۇنى باشقا ئۆچ خەلقە (ئەبۇبەكرى، ئۆمەر ۋە ئوسمان رەزىيەللەلاھۇ ئەنھۇلار) دىن ياخشى دەپ قارايدۇ. بۇنداق قارىغۇچى كافر بولمايدۇ، لېكىن ئۇلارنىڭ ھەققىدە خاتالاشقان بولىدۇ. چۈنكى ئەلى تۆتنىچى ئورۇندا بولۇپ، ئەبۇبەكرى سىدىق، ئۆمەرۇل فارۇق ۋە ئوسمان رەزىيەللەلاھۇ ئەنھۇلار ئۇنىڭدىن ئەۋزەلراقتۇر. ئەگەر كىمكى ئەلىنى قالغان ئۆچەيلەندىن بەكىرەك ياخشى كۆرىدىكەن، ئۇ خاتالاشقان بولىدۇ ھەم ساھابىلەرنىڭ ئىجماسىغا خىلايلىق قىلغان بولىدۇ، لېكىن كافر بولمايدۇ. شئهله‌رنىڭ ئوخشىمىغان دەرجىلىرى ۋە تۈرلىرى بار. ئۇلار توغرىسىدا ئەتراپلىق مەلۇماتقا ئىگە بولماچى بولغانلار تۆۋەندىكى نوپۇزلىق كىتابلارغا مۇراجىئەت قىلسا بولىدۇ: مۇھىببۇدىن ئەل خەتبىنىڭ **ئەلخۇتۇتۇل ئەرىدەھ** ، شەيخۇلىئسلام ئىبنى تەيمىيەنىڭ **منهاج ئەسسىۇننە**، ئىھسان ئېلاھى زەھىرنىڭ **شئه ۋە سۈننىي** قاتارلىق ئۇندىن باشقا مۇشۇ مەزمۇنىدىكى ئۇلارنىڭ خاتا كۆز قاراش ۋە ئېتىقادلىرىنى يورۇتۇپ بىرىدىغان ئەسەرلەرنى كۆرسە بولىدۇ. ئاللاھنىڭ بىزنى غەلبىگە ئېرىشتۈرۈشىنى تىلەيمىز.

ئۇلارنىڭ ئىچىدىكى ئەڭ ناچارلىرى ئىمامىيەر، ئىسنا ئەشەربىيەر ۋە نۇسەيرىيەر بولۇپ، ئۇلار زەيد ئىبنى ئەلى دەسلەپكى ئىككى خەلقە ئەبۇبەكرى ۋە ئۆمەرنى ئىنكار قىلىشنى رەت قىلغانلىقى ئۆچۈن ئۇنىڭدىن بولۇنۇپ چىقىپ ئۇنىڭغا قارشى

چىقاچقا، راپىزه دەپ ئاتالغان. بىر ئادەم ئۆزىنى مۇسۇلمان دېگەنلىكى ئۇچۇنلا ئۇ مۇسۇلمان دەپ ئاتالمايدۇ، ئەمما ئىسلامدا ئىكەنلىكىنى دەۋا قىلسا دەۋاسى قۇرئان ۋە سۈننەتنىڭ ئۆلچىمىگە سىلىنپ قاراپ چىقلاندۇ. كىمكى پەقەت ئاللاھقىلا ئىبارەت قىلىدىكەن، ئاللاھنىڭ پەيغەمبىرىگە ئىشىنىدىكەن ۋە ئۇ ئېلىپ كەلگەن نەرسىلەرگە ئەگىشىدىكەن، ئۇ ھەقىقىي مۇسۇلماندۇر. ئەمما كىمكى ئىسلامدا ئىكەنلىكىنى دەۋا قىلىدىكەن نۇ يەنە بىر تەرەپتىن فاتىمە رەزىيەللاھۇ ئەنهاگە، بەدەۋىگە، ئەيدرۇسقا ۋە ياكى ئاللىقاداچ نېمىلەرگە ئېتىقاد قىلسا ئۇ مۇسۇلمان بولمايدۇ. ئاللاھدىن ئىمانمىزغا مۇستەھكەملىك، ئېتىقادمىزغا ساغلاملىق تىلەيمىز. شۇنىڭغا ئوخشاش، ئەگەر بىرى ئىمانغا كۆڭۈل بۆلمسە، دىننى تىلىسا، ناماز ئوقۇمسا، ئۇ ئۆزىنى مۇسۇلمان دېگەن تەقدىرىدىمۇ ئۇ مۇسۇلمان ئەمەستتۇر. شۇنداقلا كىمكى دىننى، نامازنى، زاكاتنى ۋە روزىنى كۆزگە ئىلمسا، پەيغەمبەر ئەلەيھىسسەلام (سەلەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەلله) نى كۆزگە ئىلمسا، ياكى ئۇنىڭغا ئىشەنمىسى، ئۇنى نادان دېسە، ۋەھىينى تولۇق ياكى ئېنىق يەتكۈزمىگەن دېسە شۇ كىشى كافىردۇر. ئاللاھتىن ئىمانمىزنى ساغلام قىلىشنى، بىزنى مۇۋەپەقىيەتكە ئېرىشتۈرۈشنى سورايمىز.

شەيخ ئىبنى بازنىڭ مەجمۇئەل فەتىۋا كىتابىدىن ئىلىنىدى 257/28